

HEYMANS, Korneel Jan Frans, geneesheer, hoogleraar (Gent 28 maart 1892 - Knokke 18 juli 1968). Zoon van rector Jan Frans Heymans. Humaniora aan het Sint-Lievenscollege te Gent, Sint-Jozefcollege te Turnhout, Sint-Barbaracollege te Gent; doctor in de geneeskunde Gent 1920. Oud-strijder 1914-'18, artillerie. Werkte in het laboratorium van zijn vader, voorts te Parijs, Lausanne, Wenen, Londen en de USA. Docent 1922, hoogleraar in de farmacologie 1930 (Gent), emeritus 1962 met een grandioze hulde in de academische aula.

Korneel Heymans was een bescheiden en zachtzinnig geleerde; de felle demonstraties van flamingantisme lagen hem niet, maar hij was hardnekkig overtuigd van het goed recht der Vlamingen; dit had hij van huis uit meegekregen en het werd gescherpt door de strijd voor de vernederlandsing van zijn universiteit, waarvan zijn vader de vaandeldrager was, en die hun beiden in de academische kringen veel hardheid en onbegrip bezorgde. Hij werkte hard en publiceerde veel, hoofdzakelijk over de fysiologie van longen, hersenen en bloedsomloop. In november 1939 werd hem de Nobelprijs 1938 voor Geneeskunde toegekend. Het was een triomf voor hem, voor wijlen zijn vader, voor zijn instituut, voor de Vlaamse universiteit. De hoogste wetenschappelijke erkenning, aan K. Heymans verleend, straalde op heel Vlaanderen af. Er werd dankbaar gebruik van gemaakt en om het zeerst gedongen naar zijn vriendschap, zijn morele steun en materiële hulp. Heymans liet zich niet onbetuigd. Hij was lid van alle Vlaamse culturele verenigingen, van strijdende Vlaamse organisaties die graag uitpakten met zijn naam, die hij werkmethode aan de hand deed, initiatieven ingaf, voor onbesuisdheden behoedde, in gevaarlijke ogenblikken de hand boven het hoofd hield, maar nooit in hun streven naar radicale oplossingen remde. Tijdens de Tweede Wereldoorlog beijverde hij zich voor de bevolking in het bezette gebied. Hij ging in Berlijn de dringende nood aan geneesmiddelen duidelijk maken en won het pleit. Dit werd hem bij de bevrijding door de repressie kwalijk genomen, zodat hij uit zijn hoogleraarsambt werd geschorst. Niet voor lang. Weldra vatte hij zijn taak weer op. Spoedig werd hij de ambassadeur van de Belgische wetenschap en eredoctoraten van over heel de wereld bekroonden zijn wetenschappelijke loopbaan. Hij vergat echter de getroffen en van de anti-Vlaamse repressie niet. Hij sprak zich uit voor volledige amnestie, voor politiek federalisme, en zocht bij voorkeur zijn vrienden onder de meest kordate en onbesproken flaminganten. Bij zijn overlijden gold algemeen de overtuiging dat Vlaanderen met hem één van zijn beste krachten verloren had. Heel Vlaanderen had met de Nobelprijs van Korneel Heymans glorieus gewoekerd. Zo vergold hij de vernederingen die zijn vader en hijzelf hadden moeten ondervinden. Op verzoeken van buitenlandse universiteiten, die hem ruimer werkgelegenheid en rijker emolumenten aanboden dan Gent hem gaf, ging Heymans niet in. Hij bleef in de stad waar hij geboren werd en opgegroeid was.

WERKEN: Wetenschappelijke boeken en studies in alle Europese talen; artikelen over wetenschapsbeleid en medische opleiding; populariserende voordrachten in culturele kringen, o.a. Davidsfonds.

LITERATUUR: *Rijksuniversiteit te Gent. Liber Memorialis 1913-1960*, II (onder de hoofdredactie van T. Luykx, 1960, p. 144-158); - L. Elaut, *Professor Korneel Heymans, de hoogleraar*, in *Mededelingsblad VVA* (1962, p. 7-12).

LEO ELAUT